

**Sprawozdanie z działalności¹
Komitetu Standardów Rachunkowości
w 2016 roku**

1. Podstawa działania Komitetu Standardów Rachunkowości i jego zadania

Komitet Standardów Rachunkowości działa na podstawie:

- art. 10 ust. 3 w pow. z art. 81 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2001 r. w sprawie zakresu działania i sposobu organizacji Komitetu Standardów Rachunkowości (Dz. U. Nr 140, poz. 1580 ze zm.), a także:
- wewnętrznego regulaminu działania Komitetu Standardów Rachunkowości (uchwała Komitetu Standardów Rachunkowości Nr 8/2016 z dnia 5 lipca 2016 r.).

Do zakresu działania Komitetu należy:

- wydawanie krajowych standardów rachunkowości oraz ich przegląd i aktualizacja,
- wydawanie stanowisk w problematycznych kwestiach z zakresu rachunkowości,
- opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rachunkowości,
- analiza i opiniowanie projektów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz projektów ich zmian,
- współpraca z międzynarodowymi organizacjami do spraw standaryzacji rachunkowości,
- podejmowanie innych działań mających na celu harmonizację i standaryzację zasad rachunkowości, w tym udział lub patronat nad, służącym tym celom, konferencjami naukowymi i zawodowymi.

Zadaniem standardów i stanowisk opracowywanych przez Komitet Standardów Rachunkowości jest wyjaśnienie zagadnień najbardziej skomplikowanych, powodujących w praktyce najwięcej wątpliwości i kontrowersji. Proces opracowywania standardów i stanowisk jest długotrwały, a poszczególne zapisy projektów dokumentów stanowią często kompromis osiągnięty w rezultacie wszechstronnej dyskusji.

Wszelkie standardy i stanowiska przed ich uchwaleniem poddawane są publicznej dyskusji.

W 2016 r. Komitet wydał jeden Krajowy Standard Rachunkowości i jedno stanowisko Komitetu.

¹ W sprawozdaniu zawarto informacje wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.

2. Skład Komitetu Standardów Rachunkowości w 2016 roku

W kwietniu 2016 r. zakończyła się VII kadencja Komitetu. Przez pięć pierwszych posiedzeń w 2016 r. Komitet działał w następującym składzie: Joanna Dadacz - Przewodnicząca, Ewa Adamiak, Beata Baluta, Grzegorz Barszcz, dr Teresa Cebrowska, Małgorzata Czupryńska, dr Zdzisław Fedak, prof. dr hab. Jerzy Gierusz, dr hab. Radosław Ignatowski, Tomasz Konieczny, dr Danuta Krzywda, prof. dr hab. Hanna Litwińczuk, dr Ernest Podgórski, Anna Sirocka, dr Renata Sochacka, Agnieszka Stachniak, prof. dr hab. Gertruda Świdorska oraz sekretarz Aneta Gołdyń, powołanym *decyzją Nr 10/DR Ministra Finansów z dnia 2 kwietnia 2014 r. w sprawie powołania członków Komitetu Standardów Rachunkowości i sekretarza oraz określenia wysokości przysługującego im wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komitetu*. Pan Krzysztof Kruszewski został powołany *decyzją Nr 14/DR Ministra Finansów z dnia 9 października 2015 r. w sprawie powołania członka Komitetu Standardów Rachunkowości i określenia wysokości przysługującego mu wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komitetu*.

Komitet VIII kadencji działa od szóstego posiedzenia w dniu 31 maja 2016 r. w zmienionym składzie: Joanna Dadacz - Przewodnicząca, Beata Baluta, Grzegorz Barszcz, dr Teresa Cebrowska, dr Zdzisław Fedak, prof. dr hab. Jerzy Gierusz, dr hab. Radosław Ignatowski, Tomasz Konieczny, Elżbieta Kowalska, Krzysztof Kruszewski, Barbara Mistowska-Dragan, dr Ernest Podgórski, Teresa Schubert, Anna Sirocka, Agnieszka Stachniak, prof. dr hab. Gertruda Świdorska, Katarzyna Tomaszewska, Joanna Wielgowska-Leszczynska oraz sekretarz Małgorzata Bielecka, powołanym *decyzją Nr 7/DR Ministra Finansów z dnia 13 maja 2016 r. w sprawie powołania członków Komitetu Standardów Rachunkowości i sekretarza oraz określenia wysokości przysługującego im wynagrodzenia za udział w posiedzeniu Komitetu*.

Członkowie Komitetu to specjaliści z dziedziny rachunkowości, reprezentujący instytucje biorące udział w procesie stanowienia regulacji w zakresie rachunkowości (Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Skarbu Państwa, Narodowy Bank Polski, Komisja Nadzoru Finansowego) oraz największe organizacje zawodowe rachunkowości (Stowarzyszenie Księgowych w Polsce i Krajowa Izba Biegłych Rewidentów).

3. Prace Komitetu Standardów Rachunkowości w 2016 roku

W 2016 roku odbyło się czternaście posiedzeń Komitetu Standardów Rachunkowości oraz kilka spotkań grup roboczych, w tym 2 telekonferencje poprzedzające posiedzenia Komitetu. Posiedzenia Komitetu odbywały się w siedzibach: Ministerstwa Finansów, Krajowej Izby Biegłych Rewidentów, Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Ministerstwa Skarbu Państwa, PwC, Narodowego Banku Polskiego.

3.1. Krajowe Standardy Rachunkowości

Zgodnie z postanowieniami ustawy o rachunkowości, jednostki zobowiązane do jej przestrzegania, mogą stosować krajowe standardy rachunkowości w sprawach nieuregulowanych w tej ustawie i wydanych na jej podstawie rozporządzeniach. Krajowe Standardy Rachunkowości oraz stanowiska Komitetu określają zasady rachunkowości dot. skomplikowanych lub nowych sytuacji i zdarzeń gospodarczych, których ujęcie w księgach rachunkowych i prezentacja w sprawozdaniu finansowym powoduje praktyczne trudności. Standardy zawierają dodatkowe wyjaśnienia w zakresie przepisów

ustawy oraz liczne przykłady, dzięki czemu stanowią praktyczną pomoc dla księgowych i biegłych rewidentów w realizacji ich zadań.

W 2016 r. zakończyła się realizacja projektów standardów i stanowisk Komitetu we współpracy z Bankiem Światowym w ramach projektu finansowanego ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy - SPPW (dot. projektów wymienionych w pkt 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.2.1, 3.2.2).

3.1.1. Projekt standardu „Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi”

Projekt standardu został opracowany przez dr hab. Ewę Hellich, prof. nadzw. SGH oraz dr Dorotę Adamek-Hyska. Prace nad projektem z ramienia KSR były koordynowane przez Agnieszkę Stachniak, Annę Sirocką oraz Tomasza Koniecznego.

Na posiedzeniu w dniu 23 lutego i 5 kwietnia 2016 r. dyskutowano nad zgłoszonymi uwagami, które wpłynęły do 21 stycznia 2016 r. w ramach dyskusji publicznej do projektu standardu „Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi”, w szczególności w zakresie redukcji ujawnień w informacji dodatkowej, mając na uwadze stronę prywatną. Ustalono, że: ujawnienia (informacje uzupełniające do bilansu) powinny stanowić katalog otwarty; z projektu zostaną usunięte elementy, które nie dotyczą stricte rachunkowości (np. normy jakościowe i standardy stosowane przy realizacji umowy, zasady i tryb rozstrzygania sporów pomiędzy stronami). W zakresie uwagi dot. wyceny aktywów w wartości godziwej, ustalono, że do projektu zostanie wprowadzona definicja „wartość wynikająca z umowy”. Dyskutowano także na temat pojęcia zobowiązania finansowego, które w regulacjach na temat sprawozdawczości budżetowej jest odmienne od pojęcia wskazanego w ustawie o rachunkowości. Ustalono, że na potrzeby standardu pojęcie zostanie ograniczone do terminu „zobowiązania”. Na posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 2016 r. Członkowie Komitetu podjęli jednogłośnie uchwały Nr 2/2016 w sprawie przyjęcia projektu Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 10 „Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi” oraz Nr 3/2016 w sprawie przyjęcia Krajowego Standardu Rachunkowości Nr 10 „Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi”. Standard został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów z dnia 29 sierpnia 2016 r. poz. 63.

3.1.2. Projekt standardu „Środki trwałe”

Projekt standardu jest opracowywany przez Zespół pod przewodnictwem prof. dr hab. Ewy Walińskiej w składzie: dr Agnieszka Wencel, dr Marcin Michalak, dr Przemysław Czajor, mgr Witold Bojanowski. Koordynatorem prac nad projektem z ramienia KSR jest prof. dr hab. Jerzy Gierusz.

Na posiedzeniach w dniach 19 stycznia i 23 lutego 2016 r. dyskutowano nad wybranymi zagadnieniami zawartymi w projekcie standardu. Najważniejsze, wynikające z dyskusji ustalenia były następujące: w projekcie będzie rekomendowana metoda naturalna lub alternatywne stosowanie rozwiązań z art. 16h ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych odnośnie tematu liczenia amortyzacji w sytuacji sezonowego wykorzystania środków trwałych, w przypadku przeznaczenia środka trwałego do sprzedaży, do likwidacji należy zaprzestać dokonywania odpisów amortyzacyjnych, natomiast w przypadku przekazania w formie darowizny należy dokonać testu na utratę wartości, a następnie

dokonać spisania do ceny sprzedaży netto. W zakresie zagadnienia dot. aportu środka trwałego i powstałej różnicy pomiędzy wartością bilansową przekazanego środka trwałego a wartością emisyjną objętych w zamian udziałów lub akcji podjęto decyzję, że temat zostanie przedyskutowany w terminie późniejszym i opracowany np. w formie stanowiska Komitetu. W trakcie posiedzenia, które odbyło się w dniu 5 kwietnia 2016 r. dyskutowano nad uwagami, które zostały zgłoszone do projektu standardu. Ze względu na dużą liczbę zgłoszonych uwag zdecydowano o zorganizowaniu spotkań grup roboczych w tej sprawie. Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 5 lipca 2016 r. zostały przedstawione informacje ze spotkania grupy roboczej, które odbyło się w sprawie projektu standardu. Członkowie Komitetu dyskutowali nad problemami do omówienia w zakresie projektu, które dotyczyły m.in. tworzenia rozliczeń międzyokresowych biernych (rezerw) w ciężar kosztów podstawowej działalności operacyjnej na odtworzenie miejsca lub usunięcie innych konsekwencji przyjęcia środka trwałego do użytkowania, uściślenia definicji transakcji handlowej, w wyniku której następuje zamiana środków trwałych, przekwalifikowania z nieruchomości inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej do środków trwałych. Dyskutowano także nad treścią pytań, które zostaną zadane czytelnikom projektu standardu. Po dyskusji Członkowie Komitetu podjęli jednogłośnie uchwały Nr 9/2016 w sprawie powierzenia i warunków wykonania recenzji projektu Krajowego Standardu Rachunkowości „Środki trwałe” przez dr Dorotę Adamek-Hyska oraz Tadeusza Kuleszę z terminem do 31 października 2016 r. oraz Nr 10/2016 w sprawie przekazania projektu Krajowego Standardu Rachunkowości „Środki trwałe” do publikacji w celu poddania go dyskusji publicznej. Ustalono termin zgłaszania uwag również do dnia 31 października 2016 r. Do projektu zostało zgłoszonych 9 opinii, które zostały przedstawione wraz z wnioskami recenzentów na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 2016 r. Dyskutowano również nad problemami dotyczącymi m.in. przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntu w prawo własności gruntu, jednorazowej rezerwy na rekultywację oraz rozszerzenia zakresu dodatkowych ujawnień, a także wymiany środka trwałego na inny w okresie gwarancji i odzysku materiałów w trakcie budowy lub ulepszenia środka trwałego dotychczas nie omawianych w tym projekcie.

Prace nad projektem standardu będą kontynuowane w 2017 r.²

3.1.3. Projekt standardu „Działalność rolnicza”

Autorką projektu standardu jest dr Aleksandra Łakomiak. Prace nad projektem z ramienia KSR są koordynowane przez dr Ernesta Podgórskiego, Katarzynę Tomaszewską i Elżbietę Kowalską.

Na posiedzeniu w dniu 31 maja 2016 r. Członkom Komitetu zostały przedstawione zagadnienia zawarte w projekcie standardu. Członkowie Komitetu wyrażali swoje wątpliwości m. in. do definicji zastosowanych w projekcie. Zwracali także szczególną uwagę na problem praktyczny związany z wyceną produktów rolniczych w oparciu o podejście zgodne z MSR 41 oraz ustawą o rachunkowości. Ustalono, iż co do zasady przyjmuje się wycenę produktów w oparciu o koszt wytworzenia. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie tego kosztu ze względu na specyfikę produkcji wówczas przyjmuje się wycenę w cenie sprzedaży netto pomniejszonej o zysk brutto. Ustalono również, iż nastąpi ujęcie kosztów amortyzacji dla produkcji jednorodnej bez zastosowania sztucznego podziału na koszty bezpośrednie i

² Na posiedzeniu Komitetu w dniu 13 marca 2017 r. odbyła się dyskusja nad projektem standardu.

pośrednie z jednoczesnym dopasowaniem przykładów zawartych w standardzie do jego treści. Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 30 sierpnia 2016 r. ustalono, iż należy doprecyzować ogólne zasady wyceny aktywów obrotowych (moment początkowego ujęcia, na dzień bilansowy) w sposób analogiczny jak przy wycenie aktywów trwałych. Wskazano, iż w standardzie należy uwzględnić wycenę nabytych aktywów obrotowych, które nie podlegały przemianom biologicznym oraz wycenę aktywów otrzymanych nieodpłatnie. Zaproponowano aby kwestie dotyczące zasad ewidencji (stosowanie uproszczeń w ujmowaniu w księgach) przenieść do pkt gdzie jest omawiana dokumentacja i ewidencja. Ponadto w rozdziale "Ogólne zasady wyceny" uregulować kwestię wyceny produktów, natomiast szczegółowe wytyczne w zakresie ustalenia kosztu wytworzenia uwzględnić w standardzie „Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny zapasów”. Rozważano wykorzystanie definicji z innych ustaw (np. podatku rolnego) na potrzeby niniejszego standardu, a także wnioskowano o doprecyzowanie celu i zakresu stosowania standardu. Na posiedzeniu w dniu 11 października 2016 r. Członkowie Komitetu ustalili, iż tekst dokumentu wraz z listem przewodnim należy przekazać do recenzji i dopiero po ocenie przez recenzentki projekt ten powinien być skierowany do dyskusji publicznej. Ponadto należy wystąpić do GUS z pytaniem czy sposób użytkowania danego składnika majątku decyduje o jego klasyfikacji w statystyce publicznej. Następnie Członkowie Komitetu podjęli jednogłośnie uchwałę Nr 12/2016 w sprawie zlecenia i wykonania recenzji projektu standardu „Działalność rolnicza” przez dr hab. Justynę Franc-Dąbrowską i dr Joannę Bereźnicką z SGGW w Warszawie oraz dr Bożenę Nadolną i dr Marzenę Rydzewską-Włodarczyk z Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie w terminie nie później niż do dnia 31 grudnia 2016 r.

Prace nad projektem standardu będą kontynuowane w 2017 r.

3.1.4. Projekt standardu „Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny produktów”

Autorką projektu standardu jest prof. dr hab. Gertruda Świdarska.

Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 20 września 2016 r. Członkowie Komitetu dyskutowali nad przygotowanym projektem standardu, m. in. nad definicjami ujętymi w projekcie oraz podejściem do rachunku kosztów. Posiedzenie, które odbyło się w dniu 29 listopada 2016 r. zostało poświęcone wybranym zagadnieniom, których rozstrzygnięcie będzie pomocne w dalszych pracach nad projektem. Dyskutowano m. in. nad zagadnieniami dotyczącymi celu standardu, zasad kalkulacji kosztu wytworzenia produktów obejmujących: wyroby gotowe, półfabrykaty, produkty w toku i usługi, ustalenia kosztu wytworzenia na moment początkowego ujęcia jak i na dzień bilansowy, uwzględnienia przykładów w standardzie, które wskazywałyby jakie są konsekwencje niewłaściwych rozwiązań rachunku kosztów. Rozważano uwzględnienie w dokumencie przykładów ilustrujących przykładowe rozwiązania, pokazujące co dane stwierdzenia oznaczają. Zwracano uwagę, aby w standardzie zawrzeć wyjaśnienia definicji w konkretnych rozdziałach oraz prawa jednostek do stosowania uproszczeń w zakresie kalkulacji kosztów wytworzenia.

Prace nad projektem standardu będą kontynuowane w 2017 r.³

³ Na posiedzeniu Komitetu w dniu 6 lutego 2017 r. odbyła się dyskusja nad projektem standardu.

3.2. Stanowiska Komitetu

3.2.1. Projekt stanowiska w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półfabrykatów

Projekt stanowiska został opracowany przez Zespół pod przewodnictwem prof. zw. dr hab. Teresy Kiziukiewicz w składzie: prof. dr hab. Waldemar Gos, dr hab. Stanisław Hońko, dr Przemysław Mućko, Iwona Kowalczyk. Prace nad projektem z ramienia KSR były koordynowane przez dr Teresę Cebrowską i dr Zdzisława Fedaka.

Na posiedzeniu w dniu 8 marca 2016 r. zostały rozpatrzone 2 opinie, które wpłynęły w trakcie dyskusji publicznej (termin na zgłaszanie uwag 31 stycznia 2016 r.). Członkowie Komitetu ustalili zmiany kierunkowe, które dotyczyły m. in. konsekwentnego stosowania w całym stanowisku określenia „inwentaryzacja drogą spisu z natury” zgodnie z art. 26 ustawy o rachunkowości, wprowadzenia określenia bieżącej ewidencji księgowej tylko w tych miejscach, gdy jest to bezwzględnie konieczne oraz nawiązania do art. 27 ustawy o rachunkowości i podkreślenia specyfiki inwentaryzacji zapasów odnoszonych w koszty w momencie zakupu i wskazania, że brak wówczas porównania z ewidencją (nie są ustalane różnice inwentaryzacyjne między stanem rzeczywistym a ewidencją). Kolejna dyskusja nad projektem stanowiska, w tym nad poprawkami redakcyjnymi odbyła się na posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 2016 r. Na tym posiedzeniu Członkowie Komitetu podjęli także uchwały Nr 4/2016 w sprawie przyjęcia projektu stanowiska Komitetu w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów oraz Nr 5/2016 w sprawie przyjęcia stanowiska Komitetu w sprawie inwentaryzacji drogą spisu z natury zapasów materiałów, towarów, wyrobów gotowych i półproduktów. Stanowisko ukazało się w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2016 r. poz. 55.

3.2.2. Projekt stanowiska w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz gruntów oddanych w wieczyste użytkowanie

Projekt stanowiska został opracowany przez Tomasza Wojtanię. Prace nad projektem z ramienia KSR były koordynowane przez Agnieszkę Stachniak, Annę Sirocką oraz Tomasza Koniecznego.

Na posiedzeniu w dniu 8 marca 2016 r. Członkowie Komitetu dyskutowali nad uwagami, które wpłynęły w ramach dyskusji publicznej (termin na zgłaszanie uwag 31 stycznia 2016 r.). Członkowie Komitetu szczególną uwagę zwracali na problem praktyczny związany z wyceną, która jest skutkiem klasyfikacji, jak również na problem związany z trudnością wypracowania rozwiązania - czy grunty przekazane w użytkowanie wieczyste powinny być uznane za środki trwałe czy inwestycje w nieruchomości. Zgłoszono także propozycję utworzenia odrębnej pozycji bilansu „grunty oddane w użytkowanie wieczyste”. Posiedzenie w dniu 26 kwietnia 2016 r. zostało poświęcone kwestii rozstrzygnięcia czy grunty przekazane w użytkowanie wieczyste powinny być uznane za środki trwałe czy inwestycje w nieruchomości. Członkowie Komitetu wyodrębnili 5 możliwych wariantów klasyfikacji i wyceny prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz zagłosowali nad ustalonymi wariantami: inwestycje (wartość godziwa lub model wyceny jak dla środków trwałych – 4 głosy), środki trwałe (wartość historyczna z uwzględnieniem utraty wartości + informacja dodatkowa o wartości bieżącej) – 1 głos), nowa pozycja „Grunty oddane w użytkowanie wieczyste” (wycena w

wartości godziwej – 1 głos), nowa pozycja „Grunty oddane w użytkowanie wieczyste” (wartość historyczna z uwzględnieniem utraty wartości + informacja dodatkowa o wartości bieżącej – 1 głos) oraz zagadnienie uregulować w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. (zawieszenie prac nad projektem - 10 głosów). Następnie Członkowie Komitetu jednogłośnie podjęli uchwały Nr 6/2016 w sprawie przyjęcia projektu stanowiska Komitetu w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji prawa użytkowania wieczystego gruntów oraz gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste oraz Nr 7/2016 w sprawie zawieszenia przyjęcia stanowiska Komitetu w sprawie ujęcia, wyceny i prezentacji prawa użytkowania wieczystego gruntów oraz gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste. Ponadto ustalono, że na stronie internetowej zostanie opublikowana informacja, iż prace nad projektem stanowiska zostały zawieszone. Zawieszenie prac nastąpiło ze względu na uwzględnienie zagadnienia w przyszłych pracach legislacyjnych, które mogą zmienić stan faktyczny zawarty w projekcie.

3.2.3. Projekt stanowiska w sprawie ujęcia transakcji zamiany składnika aktywów niepieniężnych na inny składnik aktywów niepieniężnych

Projekt został uwzględniony do realizacji w ramach planu pracy Komitetu Standardów Rachunkowości. Opiekunami projektu są Tomasz Konieczny i Barbara Mistowska-Dragan.

Zagadnienia zawarte w projekcie stanowiska zostały przedstawione Członkom Komitetu na posiedzeniu w dniu 21 czerwca 2016 r. Członkowie Komitetu zgłaszali wątpliwości i uwagi m. in. w zakresie zdefiniowania treści ekonomicznej w projekcie stanowiska, nieuwzględnienia kwestii podatkowych do wyceny składników niemajątkowych, stosowania MSR do rozpoznawania zysku na transakcjach w związku z nieuregulowaniem tych kwestii w ustawie o rachunkowości. W trakcie posiedzenia, które odbyło się w dniu 30 sierpnia 2016 r. zrelacjonowano ustalenia z telekonferencji zorganizowanej w tej sprawie, dotyczące m.in. zakresu stanowiska, w tym uwzględnienia połączenia jednostek gospodarczych w stanowisku, definicji aktywów niepieniężnych, odniesienia się do zagadnienia treści ekonomicznej transakcji oraz nomenklatury ceny sprzedaży i ceny sprzedaży netto.

Na posiedzeniach, które odbyły się w dniach 15 i 29 listopada 2016 r. dyskutowano nad definicją aktywów niepieniężnych, ujęciem (wynikowo lub w kapitale z aktualizacji wyceny) w sprawozdaniu finansowym różnicy powstałej pomiędzy wartością godziwą przekazanego składnika aktywów aportu a jego wartością bilansową w sytuacji gdy transakcja posiada treść ekonomiczną, uwzględnieniem w projekcie stanowiska transakcji zamiany aktywów pomiędzy podmiotami/stronami powiązanymi. W związku z tym, iż rozwiązanie zaproponowane w projekcie stanowiska dotyczyło wynikowego ujęcia w sprawozdaniu finansowym różnicy z wyceny aportów (w przeciwieństwie do wyrażanych dotychczas opinii przez Ministerstwo Finansów a egzekwowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego o ujęciu jej w kapitale z aktualizacji wyceny), głosowano za przyjęciem rozwiązania wynikowego. W wyniku głosowania za tym rozwiązaniem opowiedziało się 3 na 14 Członków Komitetu obecnych na posiedzeniu. Wobec powyższego Komitet przyjął w projekcie stanowiska rozwiązanie ujęcia różnicy z wyceny aportów na kapitał z aktualizacji wyceny. W trakcie dyskusji na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 2016 r. Członkowie Komitetu ustalili, iż uwagi do pkt 3 dotyczące braku potrzeby wyłączenia podmiotowego SKOK z zakresu stanowiska oraz w pkt 6 (ostatni tiret) w zakresie pozostawienia kosztów finansowych w przypadku np. zamiany niepieniężnych aktywów

finansowych w transakcjach innych niż wskazane w pkt 7 stanowiska należy uwzględnić w projekcie stanowiska przedstawionym do dyskusji publicznej. Następnie Członkowie Komitetu jednogłośnie podjęli uchwałę Nr 14/2016 w sprawie przekazania projektu stanowiska KSR w sprawie ujęcia transakcji zamiany składnika aktywów niepieniężnych na inny składnik aktywów niepieniężnych do dyskusji publicznej. Termin zgłaszania uwag do projektu został wyznaczony na 24 lutego 2017 r.⁴

3.2.4. Projekt stanowiska w sprawie zasady rzetelnego i jasnego obrazu w realizacji przepisów art. 4 ust. 1 oraz ust. 1a i 1b ustawy o rachunkowości

Projekt został uwzględniony do realizacji w ramach planu pracy Komitetu Standardów Rachunkowości. Opiekunami projektu stanowiska są dr hab. Radosław Ignatowski i Tomasz Konieczny.

Na posiedzeniu w dniu 20 września 2016 r. przedstawiono zagadnienia zawarte w opracowanym konspekcie stanowiska. Członkowie Komitetu, dyskutowali m. in. nad uregulowaniem czy też nie założeń koncepcyjnych w projekcie stanowiska, zdefiniowaniem celu, określeniem cech jakościowych sprawozdania finansowego, wskazaniem pozytywnych czy też negatywnych przykładów w dokumencie. Prace nad projektem stanowiska będą kontynuowane w 2017 r.⁵

3.3. Współpraca z międzynarodowymi organizacjami do spraw standaryzacji rachunkowości; analiza i opiniowanie projektów Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF)

Członkowie Komitetu w 2016 r. w zakresie dokumentów stanowiących element rozwoju i doskonalenia Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej zgłosili uwagi w związku z potrzebą wprowadzenia ewentualnych poprawek terminologicznych do polskiej wersji językowej zarówno jednolitego tekstu MSR/MSSF przyjętego samym rozporządzeniem 1126/2008, jak również tekstów standardów (nowych lub zmieniających już przyjęte) przyjmowanych do prawa UE rozporządzeniami zmieniającymi rozporządzenie 1126/2008.

Reprezentanci Komitetu uczestniczyli w konferencji zorganizowanej przez IASB z przedstawicielami krajowych komitetów standardów rachunkowości w Londynie w dniach 26-27 września 2016 r.

3.4. Inne prace Komitetu

Dokument dotyczący obszarów możliwego zbliżenia przepisów podatkowych i przepisów o rachunkowości, w szczególności w zakresie uproszczeń dla małych przedsiębiorstw

Celem dokumentu było określenie różnic w przepisach o rachunkowości i podatkowych oraz wskazanie ewentualnych rekomendacji co do ich wyeliminowania.

Na posiedzeniu w dniu 23 lutego 2016 r. dokonano szczegółowej analizy opinii otrzymanej od Rady Konsultacyjnej Prawa Podatkowego do przekazanych propozycji zbliżenia prawa podatkowego oraz bilansowego zaproponowanych przez Komitet, Departament Rachunkowości i Rewizji Finansowej oraz Departament Podatków Dochodowych Ministerstwa Finansów.

Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 8 marca 2016 r. podjęto decyzję o przekazaniu rekomendacji dot. zbliżenia prawa bilansowego i podatkowego Ministrowi Finansów.

⁴ Na posiedzeniu Komitetu w dniu 13 marca 2017 r. podjęto decyzję o dalszym trybie procedowania nad projektem.

⁵ Na posiedzeniu Komitetu w dniu 6 lutego 2017 r. odbyła się dyskusja nad projektem stanowiska.

Przegląd standardów/stanowisk pod kątem potrzeby ich aktualizacji i dostosowania do funkcjonującej praktyki i zmienionych po ich wydaniu przepisów – Ankieta KSR

Projekt został uwzględniony do realizacji w ramach planu pracy Komitetu Standardów Rachunkowości. Opiekunami dokumentu są prof. dr hab. Jerzy Gierusz, Beata Baluta, dr Teresa Cebrowska, Grzegorz Barszcz.

Na posiedzeniu w dniu 21 czerwca 2016 r. ustalono, iż należy przygotować preambułę do ankiety, która jednocześnie podawałaby zasady i zachęcała ankietowany podmiot do jej wypełnienia, a także zmodyfikować ankietę w ten sposób aby umożliwiła ona wypowiedzenie się podmiotom odnośnie do zmiany/modyfikacji konkretnego punktu standardu bez ustosunkowywania się do pozostałych punktów wyszczególnionych w ankiecie. Członkowie Komitetu na posiedzeniu w dniu 11 października 2016 r. dyskutowali nad wyeliminowaniem podtytułów standardów w ankiecie, uproszczeniem ankiety, zawarciem pytania otwartego w ankiecie (typu: jaki standard/stanowisko należy uregulować; jaką tematyką powinien zająć się Komitet) oraz zredukowaniem treści preambuły w ten sposób, aby zachęcała respondentów do wypełnienia ankiety. Zaproponowali, aby zaakceptowana przez Komitet ankieta została również przekazana do Ministerstwa Rozwoju celem jej rozpowszechnienia wśród zainteresowanych jednostek. Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 15 listopada 2016 r. Członkowie Komitetu jednogłośnie podjęli uchwałę Nr 13/2016 w sprawie przyjęcia *"Ankiety w sprawie celowości zmian w treści aktualnych, wydania kolejnych Krajowych Standarów Rachunkowości i/lub Stanowisk oraz wprowadzenia uproszczeń w przepisach ustawy o rachunkowości"*. Ustalono termin na wypełnienie ankiety, która zostanie udostępniona publicznie do dnia 31 stycznia 2017 r.⁶

Możliwe uproszczenia w rachunkowości dla przedsiębiorców, ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich firm

Posiedzenie, które odbyło się w dniu 11 października 2016 r. zostało poświęcone sprawie możliwych uproszczeń w rachunkowości dla przedsiębiorców, ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich firm. Ustalono, iż część uproszczeń w rachunkowości determinuje zmiany przede wszystkim w przepisach podatkowych. Należy zastanowić się również nad takimi uproszczeniami, które będą gwarantowały bezpieczeństwo obrotu gospodarczego. Przygotowany materiał został przekazany Ministrowi Rozwoju i Finansów.

Zagadnienie gospodarki leśnej

Na posiedzeniu w dniu 15 listopada 2016 r. Członkowie Komitetu dyskutowali nad wątpliwościami i problemami przedstawionymi przez Najwyższą Izbę Kontroli w zakresie wyceny, ujęcia i prezentacji składników majątkowych w sprawozdaniu finansowym jednostek prowadzących gospodarkę leśną. Zastanawiali się czy zająć się tą tematyką w ramach prac Komitetu w związku z tym, iż Komitet do tej pory zajmował się tematami horyzontalnymi a zagadnienie gospodarki leśnej wiąże się głównie z kwestiami dotyczącymi rachunkowości jednej jednostki, tj. Lasów Państwowych. Członkowie Komitetu ustalili, że aby Komitet mógł podjąć decyzję w zakresie ewentualnego rozpoczęcia prac nad ww. zagadnieniem należy wystąpić do Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (do wiadomości

⁶ Na posiedzeniu Komitetu w dniu 3 kwietnia 2017 r. zostaną omówione wyniki ankiety KSR.

NIK) z prośbą o zebranie informacji jak w innych państwach ww. zagadnienie zostało rozwiązane oraz jakie jest stanowisko Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych w przedmiotowej sprawie.⁷

Opiniowanie projektów aktów prawnych

Członkowie Komitetu w trybie obiegowym opiniowali projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz projekty rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie:

- danych statystycznych dotyczących koasekuracji,
- dodatkowych sprawozdań finansowych i statystycznych zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (zmieniającego rozporządzenie).

3.5. Promowanie prac Komitetu

Członkowie Komitetu brali udział w konferencjach naukowych, które były poświęcone problemom teorii rachunkowości. Wystąpili także jako paneliści na szóstej dorocznej konferencji organizowanej przez Bank Światowy i SKwP nt. *MSSF: Wyzwania praktyki – ocena stanu dzisiejszego i dalsze działania*.

Członkowie Komitetu brali także udział w konferencji uzgodnieniowej w sprawie zgłoszonych uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości, która odbyła się w dniu 12 lipca 2016 r. w Ministerstwie Finansów.

Komitet Standardów Rachunkowości objął patronatem konferencję organizowaną przez Katedrę Rachunkowości Menedżerskiej Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie - Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, podejmując na posiedzeniu w dniu 13 grudnia 2016 r. jednogłośnie uchwałę Nr 15/2016 w sprawie *objęcia patronatem konferencji jubileuszowej z okazji 25-lecia Katedry Rachunkowości Menedżerskiej Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie*.⁸

3.6. Regulamin Komitetu

Na posiedzeniu w dniu 21 czerwca 2016 r. odbyła się dyskusja nad projektem wewnętrznego regulaminu działania Komitetu Standardów Rachunkowości. Członkowie Komitetu zgłosili poprawki do rozdziału 3 w zakresie opracowania krajowych standardów rachunkowości i stanowisk Komitetu, w szczególności do § 5 ust. 1 i § 5 ust. 5 oraz mające charakter doprecyzowujący przepisy w regulaminie, w tym m.in. w § 2 ust. 1 i 3, w § 3 ust. 2 pkt 1 i 2, w § 8 ust. 6 i 8. Ustalono, iż przez zakres standardu, o którym mowa w § 5 ust. 1 projektu regulaminu rozumie się wstępne założenia do opracowania projektu standardu określające zakres prac, które mają być wykonane przez potencjalnych autorów. Natomiast przez założenia określone w § 5 ust. 5 ww. projektu regulaminu rozumie się propozycje autora/zespołu autorskiego co do merytorycznych rozstrzygnięć odnośnie do podstawowych kwestii będących przedmiotem projektu standardu. Na posiedzeniu, które odbyło się w dniu 5 lipca 2016 r. dokonano zmian redakcyjnych w regulaminie w § 5 ust. 13 oraz w § 8 ust. 8. Członkowie Komitetu z jednym głosem wstrzymującym się podjęli uchwałę Nr 8/2016 w sprawie *wewnętrznego regulaminu działania Komitetu Standardów Rachunkowości*, która weszła w życie

⁷ Komitet podejmie dalsze kierunki działania w 2017 r. po otrzymaniu informacji od Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych.

⁸ Konferencja odbędzie się w dniu 6 października 2017 r. w siedzibie SGH w Warszawie.

Zarządzeniem nr 48 Ministra Finansów z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie zatwierdzenia wewnętrznego regulaminu działania Komitetu Standardów Rachunkowości.

4. Wydatki Komitetu Standardów Rachunkowości w 2016 roku

Środki finansowe na pokrycie kosztów działania Komitetu zapewnia - zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia z dnia 28 listopada 2001 r. - Minister Finansów.

W roku 2016 były zapewnione i wykorzystywane środki zgodnie z § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia, przedstawione w poniższej tabeli.

<i>Rozdział</i>	<i>Paragraf</i>	<i>Tytuł</i>	<i>Przyznane środki (po zmianach)</i>	<i>Wykorzystane środki</i>
75095	3030	Świadczenia osób niebędących pracownikami MF	1 000 zł	379 zł
75095	4170	Wynagrodzenia wypłacane osobom fizycznym za udział w Komitecie Standardów Rachunkowości (KSR)	417 190 zł	414 800 zł
75095	4300	Zakup usług pozostałych związanych z obsługą KSR, zakup usług hotelowych i przewozowych	10 000 zł	6 911 zł
75095	4170	Wynagrodzenia wypłacane osobom fizycznym za analizy i opinie w zakresie recenzji projektów Krajowych Standardów Rachunkowości i stanowisk na potrzeby KSR	2 000 zł	2 000 zł
<i>Razem</i>			<i>430 190 zł</i>	<i>424 090 zł</i>

Plan finansowy Komitetu zapewnia prowadzenie bieżącej działalności, jednak wynagrodzenie wypłacane osobom spoza Komitetu, które tworzą projekty Krajowych Standardów Rachunkowości, stanowisk oraz przygotowują ich nowelizacje jest nieadekwatne do wymaganych kwalifikacji, koniecznego wkładu pracy oraz zaangażowania tych osób. Plan finansowy nie pozwala też na większe zaangażowanie się Komitetu we współpracę międzynarodową np. poprzez bardziej intensywny udział członków Komitetu w grupach roboczych EFRAG i konferencjach poświęconych standaryzacji rachunkowości. Ogranicza to zakres działalności Komitetu.

Do 31 grudnia 2016 r. możliwa była realizacja projektów standardów i stanowisk Komitetu dzięki współpracy z Bankiem Światowym w ramach projektu SPPW (dot. projektów wymienionych w pkt 3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.2.1, 3.2.2).

Od 1 stycznia 2017 r. finansowanie realizacji projektów standardów i stanowisk wydawanych przez Komitet Standardów Rachunkowości będzie możliwe tylko ze środków zaplanowanych w planie finansowym Komitetu w związku z zakończeniem projektu finansowanego ze środków SPPW.

5. Plan działania Komitetu Standardów Rachunkowości

Komitet przyjął w planie działania następujące projekty:

I. w trakcie realizacji:

1. KSR „Działalność rolnicza”,
2. KSR „Środki trwałe”,
3. KSR „Koszt wytworzenia jako podstawa wyceny produktów”,
4. Standard „Podstawy wyceny aktywów i pasywów.

II. proponowane do realizacji:

1. stanowisko nt. ujęcia skutków wymiany aktywów niemonetarnych,⁹
2. przegląd standardów/stanowisk pod kątem potrzeby ich aktualizacji i dostosowania do funkcjonującej praktyki i zmienionych po ich wydaniu przepisów,
3. dokument/standard/stanowisko w zakresie ustalenia wytycznych stosowania art. 4 ust. 1b ustawy o rachunkowości,
4. stanowisko/standard nt. rachunkowości jednostek w procesie restrukturyzacji, likwidacji i upadłości,
5. stanowisko nt. ujmowania nakładów dotyczących wartości niematerialnych i prawnych,
6. standard nt. przychodów,
7. standard/stanowisko nt. gospodarki leśnej,
8. dokument dotyczący kierunków zmian w ustawie o rachunkowości, który zostanie przedłożony Ministrowi Finansów.

Komitety będzie nadal aktywny na arenie międzynarodowej, w tym przede wszystkim poprzez współpracę z EFRAG i udział w konferencjach międzynarodowych. Komitety będzie także na bieżąco analizował i opiniował dokumenty opracowywane przez organizacje międzynarodowe zajmujące się tematyką sprawozdawczości finansowej.

Przewodnicząca
Komitetu Standardów Rachunkowości

Joanna Dadacz

⁹ Na posiedzeniu w dniu 5 lipca 2016 r. podjęto decyzję o zmianie nazwy na projekt stanowiska w sprawie ujęcia transakcji zamiany składnika aktywów niepieniężnych na inny składnik aktywów niepieniężnych.